

GODINA 2021. 30.11.2021. 09:00 Sisačko-moslavačka, Petrinja, Glina

Ekstremne prirodne nepogode, pandemija i - potres

Je li moguća sveobuhvatna revitalizacija Banije, pitanje je na koje ćemo pokušati dobiti odgovore u razgovorima s poljoprivrednicima.

Foto: Goran Gazdek

👁 166 🗨 110 ❤ 0

Godinu na izmaku nećemo pamtili po dobroj. Uz pandemiju koronavirusa u analima će ostati zabilježena sanacija golemih šteta razornog potresa koji je na samom kraju one prethodne pogodio područje Sisačko-moslavačke županije odnijevši sedam života, gotovo svakodnevno podrhtavanje tla mjesecima nakon prvog katastrofalnog udara što je unosilo strah i osjećaj beznađa među stanovništvom i ekstremne klimatske nepogode koje su umanjile prinose brojnim poljoprivrednim kulturama i poremetile tržište učinivši nesigurnim čitavi lanac proizvodnje.

Serijom tekstova i reportaža kronološki ćemo se osvrnuti na **tragediju** koja je prema procjeni konzultanata Svjetske banke prouzročila štetu od najmanje 124,5 milijardi kuna, naglasiti nesebičnu pomoć koju su prvih tjedana slali i dovozili dobri ljudi iz cijele Hrvatske, regije i svijeta i izdvojiti napore koje su lokalna uprava, Ministarstvo poljoprivrede i Hrvatska agencija za poljoprivrednu i hranu činili i čine da se na stradalim poljoprivrednim gospodarstvima održe aktivnosti kako se ne bi ugasila proizvodnja.

Je li moguća sveobuhvatna revitalizacija Banije?

Razgovorima s poljoprivrednicima na licu mjesta istražili smo kakve su realne mogućnosti održivosti ove proizvodnje i stvaranja konkurentnog proizvoda u uvjetima zapuštene i u potresu dodatno oštećene komunalne i prometne infrastrukture te pokušati odgovoriti na pitanje je li moguća sveobuhvatna revitalizacije Banije.

Brojne novinarske ekipe su tog utorka, 29. prosinca 2020. izvještavale o posljedicama potresa od dan ranije. Predstavnici lokalne vlasti u Petrinji taman su u središtu grada davali izjave kada je u 12:19:54 zatreslo. Kamere su zorno zabilježile dramatični trenutak, izvješća su bila uznemirujuća, a slike šokantne: kamera drhti, čuje se grmljavina, tlo se ljulja, zgrade ruše, na licima ljudi grč i očaj, čuju se krici i zapomagane. Odmah ćemo doznati da je magnituda bila 6,4 stupnjeva Richterove ljestvice s epicentrom tri kilometra jugozapadno od Petrinje, a nešto kasnije da je u Majskim Poljanama poginulo petero ljudi, u Žažini jedan čovjek, a u Petrinji trinaestogodišnja djevojčica.

Paralelno sa zbrinjavanjem nastradalih evidentirani su rezultati katastrofe. Ministarstvo poljoprivrede i Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu odmah su uspostavili i sustav evidentiranja šteta od potresa i vrlo brzo doznali da je **štete** već tih prvih dana prijavilo oko tri tisuće obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, 750 obrta te više od 800 poduzeća. Štete na objektima za stočarsku proizvodnju prijavilo je 1.340 gospodarstava, dvjestotinjak na mehanizaciji i opremi, a pedesetak na biljnoj proizvodnji. Njihove potresne priče i dramatične slike imali smo prilike svakodnevno slušati na radiju, gledati na televiziji, čitati u novinama i na ovom portalu.

Milan Bakić iz Majskih Poljana, sela koje je u potresu najviše stradalo ostao je bez 10 bikova i 15 teladi čiju je vrijednost procijenio na 25 tisuća eura. " *Bili su u oštećenoj štali, jedva sam ih razvezao. Prepal se, otišli su prema šumi i nisu se vratili. Svaki je imao po 600 kila, nikada nisu bili vani. Telad je bila mlada pa su razigrani odjurili za njima. Taj dan neću nikada zaboravi, ne zbog moje štete. Razvezujem bikove, zvonim mi telefon. Kažu mali je zatrpan na broju 14. Digao kredit, napravio kuću, imao velike planove...*", ispričao nam je Bakić.

Na svinjogojskom i ratarskom imanju **Ivana Špišića** pala su dva silosa sa stočnom hranom, srećom na suprotnu stranu od svinjca pa nisu napravili veću štetu. Na imanju **Marjana Škronjaka** oštećene su stajе, krave je privremeno morao zbrinuti kod ljudi koji su ponudili pomoć. Predsjedniku Udruge vinogradara i voćara sv. Bartol iz Letovanskog Vrhra **Ivici Heraku** prevrnule su se tri inox bačve i 1.100 litara vina je otišlo u kanal. Kuća i svi gospodarski objekti Stanka Polimca dobili su crvenu naljepnicu. Štala je procijenjena kao opasna za držanje životinja pa morao izmjestiti svojih 50 ovaca.

Srca su slamali prizori životinja na otvorenom prostoru siječanske studeni i suze za blagom, kako su ih stradalnici nazivali. Gotovo nitko nije htio napustiti svoje životinje i svoj dom unatoč crvenim naljepnicama i mogućnost pogibelji.

Izravna i neizravna šteta

U travnju stigli su i **preliminarni** podaci o štetama. Obradom prikupljenih podataka već krajem tog mjeseca utvrđena su oštećenja na **1.934 objekta**, ukupne tlocrtne površine 179.088 m² kod 2.064 poljoprivredna gospodarstva. Stradalo je 218 komada mehanizacije i opreme na 310 gospodarstava; 104 proizvodne površine kod 97 gospodarstava; 56 grla krava, 436 svinja, 117 ovaca i koza, četiri konja i magaraca; 7.200 pčelinjih zajednica i 932 kljuna peradi.

Sa 44 gospodarstva premješteno je 306 grla stoke na druge lokacije. Ministarstvo je u svojstvu posrednika sudjelovalo pri prodaji 207 grla različitih vrsta i kategorija stoke. No, neizravna šteta koja nije evidentirana je da su mnogi poljoprivrednici s potresom izgubili kupce i način plasmana svojih proizvoda.

U sela su odmah nagmuli **nakupci** s namjerom da otkupe stoku po daleko nižoj cijeni od one koliko zaista vrijedi. Iz Ministarstva poljoprivrede odaslan je apel putem medija i savjetnika na terenu. Oglasila se i ministrica Marija Vučković s porukom: "*Nemojte prodavati stoku u besćenje. Tu je hrvatska administracija, i hrvatska poljoprivredna i prehrambena industrija koje su pokazale solidarnost i spremnost da pomognu po fer i tržišnim cijenama*".

*Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u okviru javnog natječaja za poticanje kvalitetnog novinarstva

Tagovi

[Banija](#) [Potres](#) [Štete](#) [održiva proizvodnja](#)

Autor

[Goran Gazdek](#)

Više [+]

Novinar sa stažom dužim od tri desetljeća. Radi na Radio Daruvaru, Glasu Slavonije i Bjelovarskom listu gdje je neko vrijeme bio glavni urednik, surađivao s brojnim dnevnim i tjednim listovima, magazinima i revijama. Danas kao slobodni novinar piše za Novosti, Deutsche Welle, Gospodarski list i Hinu. Urednik je na portalima Virovitica.net i Pivnica.net. Direktor je Fra Ma Fu festivala – festivala reportaže i reportera. Potpredsjednik je Hrvatskog novinarskog društva.

[AGROKLUB KOMENTARI](#)

[FACEBOOK KOMENTARI](#)

Trenutno nema komentara. Budi prvi i komentiraj!